

2/11/67

עלון המשק

יום ו', כ'א חשוון תשכ"ח 24.11.67
ע ל ו ן 8 0 0

גבעת חיים
הקיבוץ המאוחד

x x

"לא עוד יומן מודבק על הקיר וחברים צובאים על ידו, צפופים ודחוקים; לא עוד שלשה עמודים בשבוע, עלובי צורה ודלי תוכן, אלא עלון ליד כל חבר, לותיק ולעולה החדש כאחד; ליודעי לשון ולמתחילים בקריאה. כלי מבטא אשר ישקף את חיינו, אשר יסייע בידינו להפוך את חוויות הפרט, את לבטי מחשבתו וכוחות נפשו לנחלת הכלל, אשר יסע את דבר היחיד לרחבי החברה ויחדיר, מאידך, את דבר הקולקטיב לכל' חדר. כזה אנו רוצים לראות את עלוננו: במה פנימית, אינטימית לרחשי נפשו ולהגיגי לבו של כל אחד, כלי אשר יצרור את דופק חיינו בביטויים הראשוני, הבלתי אמצעי, בלא כחל ובלא ליטוש, אשר ימנה את ימינו ואת מעשינו היובים והרעים ויצררם יחד, ניב ענו, ניב כן לחברתנו הצעירה.

"חרד הלב: החימצא השפה המשותפת? הישבר האלם וסגור הלב? הרי משותפים ומאוחדים אנו במעשה יום יום והרי מרצוננו הטוב העמסנו על שכמנו את הגורל המשותף - ואיכה נשלים, כי את חיי המחשבה נחיה במפורד, כל אחד באוהל ובפינתו הוא?

"תנועתנו לא חוננה בקלות בסוי ובכשרון החבטאות עד תום, חיינו עשירים ועמוקים יותר מגילויים בספרות. אבל הדרצורן לבטוי חי בנו ומכה על ראשנו: לפתוח האלם מרצון - הניוון רובץ! המחשבה מתבהרת וההרגשה מצטללת עם בטויה. לא רק בכח המעשה המשותף אלא ביכולת הנפשית לדר-שיח, נבחנת החברה. "נהפוך את הכלי הזה למנורף, אשר ירים את החברה ויעמידה כולה על במת הדר-שיח האינטימי, המברר, המסחר והמלכד."

(מחוך היומן המשוכפל הראשון של גבעת-חיים, מאי 1938)

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

כ ה נ ה

הגענו השנה ליבול כללי של 406 טון כותנה גלמית, מ-1240 ד', כולם שלהין. מבחינת הסיווג - אשר עדין לא הסתיים - הכותנה שלנו הנה ממוצע טוב של האיזור.

עם גמר הקטיף מכסחים, מדשנים עם זרחן ואשלגן, ומצניעים ע"י חריש. השנה לא כבשנו קש כותנה. זו השנה השניה שאנו מזבלים בזבל אורגני בחלק מהשטחים, במחזור חלה-שנתי, ואנו מקורים כי הדבר ישחקף ביבול. פעולות אלה נסתיימו, השטחים החרושים מצפים לגשם (ונהנים ממנו), והעובדים, גם הם "חרושים" ורצוצים, יוצאים לחופשה ומחכים להורניויות. לפני שנה עיבדנו כ-100 ד' פחות, והיבול הסתכם ב-355 טון.

החורף האחרון היה גשום במיוחד ונתקלנו בקשיים בהכנת השטחים מפאת הרטיבות. רק בסוף אפריל יכלנו להתחיל לזרוע (איחור של כמעט חודש), ואז שוב חלק מהשטחים התיבש יתר על המידה ונאלצנו לחת השקיה הנבטה - כתוצאה מכל אלה לא היתה נביטה של 100% וזה כמדובן התבטא באומד הצמחים ליחידת שטח ובסרפו של דבר ביבול.

כ ר ח נ ה (המשך)

השנה פתחנו בהתקפה שיטתית על הכוסאב. מיד עם הנכיתה החלנו בריסוסים, וכהשלמה להדברה החימית, בעישובים "קרונציונליים" של מעור וידיים, ואפשר לציין שהגענו להישגים נכבדים ומעודדים. כדוגמה: חלקה משובשת בכוסאב שהניבה לפני שנה 270 ק"ג לדונם - השנה הורדנו ממנה 390 ק"ג

השפעה רבה היתה למלחמה, וזה בכמה כיוונים. אמנם עמדו לרשותנו כחות עזר רבים מאשר בשנה רגילה, והדבר השפיע אולי לטובה דוקא על השטחים החלשים, אבל לא היתה, ולא יכלה להיות, לכחות אלה הכוונה מלאה ע"י אנשי מקצוע, וכך קרה שדוקא השטחים הטובים במרץ לא קבלו את הטיפול הראוי, ושם עלו עשבים מאוחרים כגון ענבי-שועל, שפגעו הן ביבול והן בטיב הכותנה.

גידלנו השנה שני זנים חדשים לנסיון: "פימה" ו"מלכת קרולינה". לגבי הקרולינה אפשר לאמר בדיווח שזו זה איננו נופל באיכותו וביבוליו מהזן המקובל אצלנו, ולקראת השנה החדשה נזרע ממנו שטח להסתכלות נוספת. לגבי ה"פימה" עדין לא סיכמנו את התוצאות.

בהשקאה הנהגנו השנה העברת קוים ע"י גרירה בטרקטור ואפשר לסכם את הנסיון בחיוב: הדבר חוסך הן ימי עבודה והן מאמץ, ושניהם חשובים.

היתה שנה מיוחדת במזיקים - ולא דוקא לטובה. אר בשנים רגילות השקענו 3-4 ריסוסים בעונה להדברה הזיפית והפרודנית, הרי השנה הגענו ל-9, והדבר מדיאג ביותר כי מחומרים הרגילים להדברה הפרודנית אינם נותנים עוד תוצאות, ואם לא ימצא חומר חדש ויעיל המצב עלול להיות חמור - ולא רק בכותנה. מאידך היו הריסוסים יותר זולים, בגלל שינויים מסוימים בשיטות הריסוס והכנסה סוג חדש של איירונים לעבודה, כך שהוצאות ההדברה לא עלו בהרבה לעומת השנה שעברה.

גם הקטיף החליל השנה באיחור של כמעט 3 שבועות, מפאת האיחור בהבשלה כתוצאה מהחורף והאביב הקרים של שנה השכ'ז. הקטיף עצמו היה יעיל ומחיר יחסית, אבל בגלל האיחור באיזורנו לא הגענו לאותו מספר שעות בעבודת חוץ, אם כי זו הסתיימה רק השבוע. לקראת השנה הבאה אנו מתכוונים לרכוש קטפת שניה ולחלל את השתתפות עם ביה-החשיטה. זה יוזיל את הוצאות הקטיף בבית ויאפשר לנו יתר חמרון בעבודה חוץ.

- בעיה הבעיות היא הצוות. השנה נחלקנו בחוסר כח מקצועי ולקראת השנה הבאה המצב חולך ומחמיר. לפי התכנון עלינו להגיע בשנה השכ"ח ל-1500 ד' כותנה וזה דורש צוות של 6 אנשי מקצוע - ששה ולא יותר, ששה בחורים שיהמחו וילמדו. ו י ת מ י ד ו ו י ד א ר בגידול כותנה את מקצועם.

לפי חשבון מהמטי ממוצע לדונם, היבול אצלנו איננו מן הגבוהים - אם כי הוא אינו נופל מזה של השכנים באיזור. בחלקה טובה ונכיות הגענו ל-380-400 ק"ג וזה בהחלט יבול טוב. לעומת זאת, חלקה אחת, אמנם גדולה, במזרח קרון, דבתוכה "גבעה-האכזבים" הידועה לכל המעשבים ולכל המעבדים, נתנה יבול נמוך מאד וזה השפיע על הממוצע.

הננו מסכמים את השנה כטובה; יש בה לקחים הן לחיוב והן לשלילה ועלינו ללמוד מהם לקראת השנה הבאה והבאום אחריה.

ברצוננו להודות לכל אלה שנתנו ידם בעזרה ובחלצות לענף בעיקר בתקופת המלחמה, במיוחד שלוחה הורחנו החמה לילדי ביה"ס שלנו העוסקים במלאכה בימי שלום ככימי מלחמה, ומדי שנה מוכיחים כי הם הכח המבצע העיקרי.

דוד פלישון

XXXXXXXXXXXX

מתוך יומן מס' 100, 11.2.1941

"אין זה מקרה שמקומו והיקפו של הדיון בשאלות תרבות וחברה באסיפותינו השנתיות, היו כה מצערים וחיוורים... חיינו הארגוניים מיוסדים בעיקר על המוסדות שהננו בותרים וקובעים ואשר בידם הסמכות והזכות להסדיר את פעולותינו... דרושה דעה קהל תובענית המחורה כח דוחף ומפעיל את המוסדות וגם את היהודים... האם קואופרטיב למפעל פרנסה זה או אחר אנו שבהיו משקיעים בו את כח עבודתם ותמורתו מחפונסים ממנו מבלי שזה ישפיע או יקבע את אופן תייתם?... במשך השנה שעברה לא החקיימה אצלנו אף הרצאה ספרותית..."

"אפשר לציין בסיפוק שלעידן "אות הספורט" נפגש אצלנו בהבנה רבה."

"ועדת החברים יזמה ואף בצעה השבוע טיול לצפון הארץ כהליכה ברגל - קרוב ל-120 ק"מ ברגל... הגענו להרבה מקומות "בלתי רגילים..."

"כשנת ח'ש השתכרו 60 העובדים במשק החקלאי 267 מיל בממוצע ליום, מכום אשר עולה על יום תעבודה הממוצע בעבודה חוץ..."

ה ב ר א ה ו נ ו פ ש - ת ש כ ' ז

ברצוני למסור בזה כמה מספרים על ההבראה והנופש שהיו לנו השנה. בגלל מלחמת שש הימים התחלנו את ההבראה באיחור - מאמצע אוגוסט עד אמצע נובמבר. ההוצאות הכוללות כחשכ'ז וארקטובר חשכ'ח היו 19,000 ל"י, לפי החלוקה הבאה:

12	הורים שיצאו ברובם לבתי הבראה	1500.- ל"י
39	חברים מטעם ועדת בריאות היוצאים מדי שנה	7300.- ל"י
46	חברים בבתי הבראה שונים שמגיע להם נופש כל שנתיים		6000.- ל"י
27	חברים צעירים שטיילו ע"ח שכירת רכב	2600.- ל"י
14	חברים בסידור אחר כגון חדר, כלכלה או בלוי אצל קרובים		1800.- ל"י

סה"כ 19200.- ל"י ל-138 חברים

החברים שבילו בנחניה בבית ההבראה של השומר הצעיר היו מרוצים מאד, והוא מופלץ ביותר לגבי בעונה הבאה לאלה האוהבים להתרחץ בים, בתנאים ויחס מצוינים.

בירושלים היה לנו חדר במשך ששה שבועות, בדירה קטנה עם מטבח, גז, מקרר ובלוי בעלת בית. החברים חזרו מלאי רשמים מירושלים היפה ומרוצים מהדירה הנוחה. סידור זה מומלץ לשנה הבאה בעיקר למשפחות צעירות שבעו מטיולים ושהגיע שעתם לצאת לשבוע נופש ומנוחה מחוץ לבית.

אני סימתי שנתיים בריכוז ההבראה. עלי לציין בסיפוק שכמעט ולא היו לי קשיים או אי-הכנות עם החברים. חוץ ממקרים בודדים, יצאו כל החברים בזמן ולמ"ום הרצויים להם. בישיבה האחרונה של מועצת החברה נקבעה צפורה ברודר להחלפתי כמרכזת הבראה לשנתיים הקרובות.

חודתי נחונה לכל החברים שבאו אתי במגע, על יחס החברי ועל דרישותיהם הצנועות.

ד ו ר ה

XXXXXXXXXX

תוך כדי בירורים על הרכב ועדת התרבות לשנה הבאה, הובא לידיעתנו רשימה ביומן של קבוץ "גת" על אופן התארגנותה הפנימית של הועדה אצלם. הננו מביאים את חלוקת התפקידים, כמובן ללא שמות הנושאים בהם:

- רכז הועדה, גזברות, תקציבים, קורספונדנציה, אחריות לצוותי-חגים והחוג הדרמטי (חברה) טיפול באמנים, מרצים, במאי וכ"י
- ארגון טיולים, פינת-השבוע ותערוכות (לעזרתו התגייסו -- ו -- מחוץ לוועדת התרבות מחסנים, שקופסות וכ"י
- נסיעות להצגות, קונצרטים וחלוקת כרטיסים
- טיפול במכשירים האלקטרוניים, מערכת ומקולים, מכשירי הקלטה, מערכת סידור במועדון וארגון קונצרטים במועדון "ערביה מוסיקלית"; הסכימו לעזור לו -- ו -- מבלי להיות חברים בוועדה; ל"ערביה המוסיקלית" גם -- מבלי להיות חבר בוועדה
- (חברה) ארגון החורנויות לחגים ולמסיבת
- (חברה) אחראית לפעילות המוסיקלית על גורניה

XXXXXXXXXX

ס פ ו ר ט א י צ ע י ר מספר

יצאנו משלחת של 14 איש, 10 מתאבקים, 2 שופטים, מאמן ומרכז, לתחרויות התאבקות בבלגיה, שווייץ וגרמניה, ובדרכנו בקרנו גם בהולנד ובלוקסמבורג. כל הסידור ארך 11 יום. השתתפנו ב-4 תחרויות, כל פעם 8 קרבות. התוצאה: שני נצחונות, הפסד אחד ותקו אחד. כולנו הופתענו מההישג. אני עצמי השתתפתי ב-3 קרבות: נצחון, הפסד ותקו.

קבלת הפנים הלבבית ביותר היתה לנו בשווייץ. היינו בעיירה קטנה, חילקו אותנו למשפחות - כולן לא-יהודיות - שאירחו אותנו 3 ימים. שמחתי כי עדין לא שכחתי את הצרפתית שלי. התחרינו גם באלופת שרייץ (8:8) וגם בנבחרת (1:7) ומארחינו דאגו לנו לטיולי הרים במכוניות, בדרכת הרים וגם בדרכת כבלים. סיימנו עם מסיבה בבקתה ציידים ביער.

התחרויות היו ידידותיות, וכל הסידור היה מחושב כהכנה ליציאה להודו. ואמנם, שלשה מקבוצתנו יצאו לאלופות העולם בהודו. תחרות אחת בשווייץ היתה בין-לאומית והקבוצה היריבה הבוא לבקור בומלין באוץ.

אורי וקנין, חברת הנוער

בינתיים חזר גם אריה חפר מהודו, בה השתתפה ישראל באליפות העולם בהתאבקות. על החוויות שנלוו לתחרות זו נשמע בודאי מאריה באחד מערבי הצוותא הקרובים. יש ויש מה לספר.

XXXXXXXXXX

מצבת מיקרודה יסטוריה - שי להרפעת העלוו 800

מחור יומן 200, 18.2.44

-- נחבל כמועמד אצלנו הח' נתן ארונדה ...

רשמי מסענו במדבר יהודה ובנגב. עם דמדומי ב... הלחול (לפני חברון) ... לא מן הדברים הקלים הו... ולהחזיר כח כדי הנאה מהנוף ... תחנתנו הראשו... נחבלנו יפה ע'י פלוגת הקבוץ ... עלינו בודי... רשמנו עמוק מהמרחב המצפה לגאולתו. מטרותנו ה... (אפרא שלינגר)

8.7.47

יומן 300 הופיע בדיוק לחג ה-15 של המשק/שנתו... יש בו סיכומים של 15 שנות התישבות והרבה יו... ויש בו מאמר "קרקע" כתוב ע'י עזריאל שולמן

"600 דונם קרקע היה רכושנו בעלותנו ל... שטח זמני שנמסר לנו לעיבוד ע'י הקה... לידי הקה"ל בדרך חליפין וחלקנו בה... הקבוע ל-994 ד'. בהשבת אדמת הביצה 94... לעיבוד. (הכרונה היא לשטח בין הברוז... זבין עין-החורש - המלב'ד).

אחרי מו'מ מיגע הורשינו ע'י המוסדות לעבד שטח אדמה כבדה מאדמות קובאני, שהיה מיועד לעבוד לרשותנו אחרי החלוקה הסופית. הבירור על חלוקת אדמות קובאני נמשך שנים, מתוך האבקות מחמת בין הזרמים ההתישבותיים, המושבי והקבוצי, כשהאחרון לחם על השואת היחידה המשקית הקבוצית לזו של המושב ... תחת מטר של תביעות וערעורים מצד הישובים ביחס לסוגי האדמות - קלה, כבדה, ביצחית ... מפת השטח עושה רושם של רצפת פסיפס ...

שטח הקרקע העומד כיום לרשותנו הוא 2350 ד'"

"מחולדות המטבח" ... "עתה גדל המטבח ונהפך לאולם מלא אור ואויר. שולטים בו קיסור וחשמל. הדי.די.טי. גרש את הזכרובים. הכל נקי ושקט. זכינו לרצפה חלקה ולבדיכות מנו-רוסטר במקום השיש שלא היה ראוי עוד לשם מפואר זה. שורת איריה נעימה, נעלמה העצבנות, ואף אחד אינו יכול לתאר לעצמו שיכול לקרות מקרה והאוכל לא יהיה מוכן בזמן. זה מצב מטבחנו כיום. מה יהיו פניו בעתיד? אולי נשתמש להסקה באטומים?" (מרים פרוינד)

יומן 400, 4.8.1950 שוב הופיע לחג המשק ולראשית "חגי המחזור"

"עם קבלת הילדים לחברות": גינה: "מדוע אנחנו נשארים בגבעת-היים ולא הולכים למשק צעיר ... ראשית אענה על כך מבחינה רגשית - פשוט קשה לעזוב בית כביש, כחיק משפחה, כסביבה הקרובה ללב ...

עוזי: "אנו רואים שלגבעת-היים חסרים ביחוד אנשים שחונכו לקמונה ... ביחס לעתיד אני רואה את עיקר פעולתנו בין הצעירים יותר - להכין את בני המשק לשליחותם ... לדעתי השליחים העיקריים של הקבוץ יהיו בני המשק שילכו לצבא ... לנו לא הייתה חנועה-נוער כי לא הרגישו בצורך של הדבר. עכשיו אני חושב שיש צורך בדבר בכדי שמהצבא נוכל להביא חברים לקבוץ כדי להגדילו ..."

ביומן 500, 16.10.1953, צוין ה"ירבל" ע'י ציסוס הקטע מהיומן הראשון שהבאנו בראש העלוון.

"מלך בור" "בסיבובנו הקיץ סיימנו להציג את "מלך בור" ובוזה ירד ידידנו "המלך" לאחר חיים ארוכים וסוערים על כמתנו, כשאהבת הילדים בכל אתר ואתר מלווה אותו. הופענו אחר ב-75 הצגות, גם במקומות בהם הופענו עם "מלך בור" זו הפעם השלישית, וכחמיד כן עתה נחבלנו בהתלהבות ע'י קטנים כגדולים"

יומן 600, 7.11.1958. "הסדר העבודה בשבחות" ... "השיטה היא פשוטה - עבודה של חצאי ימים בשבחות ... כל החברים והחברות יהיו משובצים במקומות קבועים ובצורות קבועים ... לפי הסידור החדש ישובצו כולם, פרט ל-20 חבר, במסגרת העבודה בשבחות ..."

בן הקבוץ בצבא. " ... סיסמה אחת הייתה בודה והיא לצעירנו אינה ניתנת להגשמה בחנאים של היום והיא - הבאת חברים מן הצבא לקבוץ ... שליחות בן-הקבוץ בצבא, בין חבריו ליחידה ... ביצירת איריה של הבנה ואהדה לקבוץ, לפיזור ערפילי הכזב והדעות הקדומות ... זה אפשרי אבל זה לא נעשה, ובאשמחתם של בני הקבוץ עצמם ...

(קטע מתוך מאמר של אורי יזהר)

יומן 700 לא הצלחנו לאתר, היומנים המכורכים מגיעים רק עד שנת 1962. היה מי שהציע "אולי אז בדיוק לא הופיע יומן?" "המחקר" הקטן הנ"ל, שהיה כרוך בהרבה הנאה, יתן דחיפה לעדכן את הכריכה עד לימינו אנו, למען הדורות הבאים ...

XXXXXXXXXXXX

הסנדלריה מודיעה

אנו מזכירים לחברים שתצוגה הנעליים נמשכת ומתקיימת בימים ב', ד' בין השעות 6-5 אחה"צ ובשבת בין 11-12, בסנדורליה. לחברים שטרם הזמינו נעליים מתבקשים לא לדחוף את הזמנותיהם כי ברצוננו לסיים את התצוגה עד סוף החודש.

1/11/1967